

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060205

DOM
2016-04-04
Stockholm

Mål nr
M 10043-15

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Vänersborgs tingsrätts, mark- och miljödomstolen, deldom 2015-10-27 i mål nr M 4320-14, se bilaga A

KLAGANDE

Tidaholms Energi AB

Ombud: M A

MOTPART

1. Länsstyrelsen i Västra Götalands län
2. Miljö- och byggnadsnämnden i Tidaholms kommun

SAKEN

Ansökan om tillstånd till befintlig verksamhet samt planerad utökning avseende flisning, mellanlagring och förbränning av impregnerat virke på fastigheten X i Tidaholms kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen ändrar mark- och miljödomstolens domslut endast på det sättet att formuleringen i första stycket första meningen ”*motsvarande årligen 80 GWh värme och 10 GWh el*” utgår.

Dok.Id 1263915

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50
E-post: svea.avd6@dom.se
www.svea.se

Telefax
08-561 675 59

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00-15:00

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Tidaholms Energi AB (bolaget) har i första hand yrkat att mark- och miljödomstolens dom avseende produktionsbegränsning ändras till följande lydelse:

Mark- och miljödomstolen lämnar Tidaholms Energi AB (bolaget) tillstånd enligt miljöbalken (1998:808) till fjärrvärme- och elproduktion. I verksamheten får årligen 46 000 ton avfall förbrännas varav högst 18 400 ton farligt avfall. Vidare får årligen högst 18 400 ton impregnerat virke flisas på fastigheten.

I andra hand har bolaget yrkat att tillståndet ska få följande lydelse:

Mark - och miljödomstolen lämnar Tidaholms Energi AB (bolaget) tillstånd enligt miljöbalken (1998:808) till fjärrvärme- och elproduktion motsvarande årligen 160 GWh värme och 27 GWh el. I verksamheten får årligen 46 000 ton avfall förbrännas varav högst 18 400 ton farligt avfall. Vidare får årligen högst 18 400 ton impregnerat virke flisas på fastigheten.

Länsstyrelsen i Västra Götalands län (länsstyrelsen) har tillstyrkt bolagets yrkanden.

Miljö- och byggnadsnämnden i Tidaholms kommun har inte haft några invändningar mot bolagets yrkanden om ändring.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Bolaget

Det finns inte skäl för en produktionsbegränsning avseende den årliga fjärrvärme- och elproduktionen och denna begränsning finns inte heller i det nu gällande tillståndet för bolaget. En produktionsbegränsning avseende årlig producerad energi är inte vedertagen praxis utan det får anses vara gällande praxis att endast begränsa verksamheten avseende installerad tillförd effekt samt den högsta mängden avfall som årligen får förbrännas. Det är vidare den installerade tillförda effekten samt mängden avfall som förbränns årligen som utgör grund för tillståndsplikt.

I mark- och miljödomstolens deldom finns tre olika begränsningar av verksamhetens omfattning nämligen

1. Fjärrvärme- och elproduktion motsvarande årligen 80 GWh värme och 10 GWh el.
2. Får årligen 46 000 ton avfall förbrännas varav högst 18 400 ton farligt avfall.
3. Tillförd effekt: samförbränningspanna 13 MW, biobränslepanna 4,5 MW och oljepanna 11,1 MW.

Begränsningarna i punkt 1 och 2 ovan är motstridiga då 46 000 ton avfall med ett värmevärde av ca 3,5 MW/ton motsvarar ca 160 GWh. Räknat på en verkningsgrad för elproduktion på ca 17 % ges en årlig produktion av ca 27 GWh el.

Länsstyrelsen

I tillståndet begränsas produktionsenheternas kapacitet i MW. Tillsammans med utsläppsvillkor utgör detta tillräcklig beskrivning av maximal momentan miljöbelastning. För en fjärrvärmeproducerande anläggning måste sedan värmeunderlaget få styra årsproduktionen. Om tillståndet begränsar produktionen måste fjärrvärmebehovet täckas av spets- och reservanläggningar, med risk för ökade utsläpp.

Om produktionen ändå ska regleras i tillståndet, bör den åtminstone medge förbränning av tillståndsgiven mängd avfall. Det värmevärde på avfall som bolaget anger stämmer ungefär med vad som framgår av miljökonsekvensbeskrivning i tillståndsansökan.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Inledningsvis konstaterar Mark- och miljööverdomstolen att det är mängden avfall som ska förbrännas i verksamheten och totalt installerad tillförd effekt som avgör om tillståndsplikt föreligger för förbränningsanläggningar enligt miljöprövningsförordningen (2013:251).

I tillståndet är reglerat hur mycket avfall som årligen får förbrännas och hur stor effekt de olika produktionsenheterna får ha. Att dessutom reglera hur mycket fjärrvärme och el som årligen får produceras i verksamheten framstår i detta fall som olämpligt.

Bolagets förstahandsyrkande ska därför bifallas och mark- och miljödomstolens domslut ändras på det sätt som framgår av domslutet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast 2016-05-02

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Per-Anders Broqvist, tekniska rådet Anna-Lena Rosengardten samt hovrättsråden Mikael Hagelroth och Christina Ericson, referent.

Föredraganden har varit Louise Bengtsson.

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DELDOM
2015-10-27
meddelad i
Vänerns borg

Mål nr M 4320-14

SÖKANDE

Tidaholms Energi AB

Ställföreträdare: M A

Ombud
G S

SAKEN

Ansökan om tillstånd till befintlig verksamhet samt planerad utökning avseende flisning, mellanlagring och förbränning av impregnerat virke på fastigheten X i Tidaholms kommun

DOMSLUT

Mark och miljödomstolen lämnar Tidaholms Energi AB (bolaget) tillstånd enligt miljöbalken (1998:808) till fjärrvärme- och elproduktion motsvarande årligen 80 GWh värme och 10 GWh el. I verksamheten får årligen 46 000 ton avfall förbrännas varav högst 18 400 ton farligt avfall. Vidare får årligen högst 18 400 ton impregnerat virke flisas på fastigheten.

Tillståndet omfattar följande produktionsenheter med kringutrustning.

- samförbränningspannan med 13 MW tillförd effekt
- biobränslepannan med 4,5 MW tillförd effekt
- oljepannan med 11,1 MW tillförd effekt

Dok.Id 304967

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1070 462 28 Vänerns borg	Hamngatan 6	0521-27 02 00 E-post: mmd.vanersborg@dom.se	0521-27 02 30	måndag – fredag 08:00-16:00 -

Miljökonsekvensbeskrivning

Mark- och miljödomstolen godkänner miljökonsekvensbeskrivningen.

Igångsättningstid

Verksamheten ska såvitt avser tillkommande anläggningar och utrustning ha satts i gång senast inom tre år från den dag denna dom har vunnit laga kraft. Efter utgången av nämnda tid förfaller tillståndet i de delar det inte har tagits i anspråk. Bolaget ska anmäla till tillsynsmyndigheten när tillståndet tas i anspråk.

Slutliga villkor

1. Hela anläggningen

- 1.1 Verksamheten skall bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad sökanden angivit i ansökningshandlingarna om inte annat framgår av nedanstående villkor.
- 1.2 Flytande kemikalier skall förvaras under tak inom invallade ytor utan avlopp. Invallningen skall minst inrymma den största behållarens volym plus 10 procent av övriga behållares totala volym.
- 1.3 Flytande farligt avfall som utsorteras från förbränningsavfallet och övrigt flytande farligt avfall som uppkommer i verksamheten skall förvaras under tak inom invallade ytor utan avlopp.
- 1.4 Nödvändiga försiktighetsmått skall vidtas vid mottagning, bearbetning, lagring och transport av avfall och bränslen så att besvärande damning, lukt, brandfara eller annan skadeverkan på miljön inte uppstår. Om störningar uppstår skall bolaget vidta åtgärder så att störningen upphör.
- 1.5 Inkommande avfall ska vägas, kontrolleras och journalföras.
- 1.6 Föroreningsinnehållet i impregnerat trä som förbränns får inte överstiga följande halter (mg/kg TS, om inte annat anges).

arsenik	3 000
koppar	2 000
krom	2 000
kvicksilver	0,1
polyaromatiska kolväten (PAH)	50 000
klor	< 1 %
organiska halogenföreningar	< 1% (uttryckt som klor)

Kontroll av ingående halter ska ske genom mätning på representativa stickprover minst två gånger per år.

- 1.5 Bränslefraktioner skall lagras på hårdgjorda ytor utformade så att förorenat vatten kan omhändertas. Bränslelagring ska ske utomhus på asfalterade ytor med möjlighet att samla upp samt stänga utgående avlopp till dagvatten.
- 1.6 Flisning av impregnerat trä ska utföras med lågvarvig kross eller motsvarande teknik som minimerar damning och därmed risken för metallkontaminering av dagvatten.
- 1.7 Lagring av sönderdelat träbränsle (krossat eller flisat) får ske utomhus av maximalt 8 000 ton samtidigt varav maximalt 3 500 ton farligt avfall (impregnerat trä).
- 1.8 Lagring av krossat impregnerat trä (farligt avfall) ska, senast sex månader från tillståndet vunnit laga kraft, ske nederbördsskyddat om lagringen sker under längre tid än en vecka.
- 1.9 Utgående aska, bottenaska och flygaska ska vägas och journalföras.
- 1.10 Buller från verksamheten skall begränsas så att det inte ger upphov till högre ekvivalent ljudnivå vid bostäder än 50 dB(A) vardagar dagtid (kl. 07.00-18.00)

45 dB(A) vardagar kvällstid (kl. 18.00-22.00)

40 dB(A) övrig tid.

Momentana ljud nattetid får inte överstiga 55 dB(A).

Kontroll av bullernivåer ska ske senast inom ett år från den dag denna dom vunnit laga kraft. Därefter ska kontroll ske när det skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade bullernivåer samt efter begäran från tillsynsmyndigheten.

1.11 Om verksamheten i sin helhet eller i någon del av denna upphör skall detta i god tid före nedläggningen anmälas till tillsynsmyndigheten.

1.12 Vid val av pumpar, fläktar och annan utrustning som förbrukar elström skall väljas komponenter med så låg energiförbrukning som möjligt.

1.13 Ett kontrollprogram skall finnas för verksamheten och följas. Förslag till uppdaterat kontrollprogram skall inlämnas till tillsynsmyndigheten senast 3 månader efter att denna dom vunnit laga kraft.

1.14 Vid haveri i utrustning som kan ha betydelse ur miljösynpunkt ska tidsbegränsningar av drifttid m.m. följa Förordningen om förbränning av avfall (SFS 2013:253).

2. Samförbränningsanläggningen, Panna 1

2.1 Förbränning får ske av de kategorier av icke farligt avfall som framgår i tabellerna 1 och 2 samt de kategorier av farligt avfall som framgår av tabell 3.

Tabell 1. Avfall undantaget förordningen (2002:1060) om avfallsförbränning

EWC-kod	Förklarande text
02 01 03	Växtdelar
02 01 07	Skogsbruksavfall
03 01 01	Bark och korkavfall
03 01 05	Annat spån, spill, trä och faner och spånskivor än de som anges i 03 01 04

03 03 01	Bark- och träavfall
----------	---------------------

Tabell 2. Avfall som omfattas av förordningen (2002:1060) om avfallsförbränning, exklusive farligt avfall, med undantag för de kategorier av farligt avfall som framgår av tabell 3

EWC-kod	Förklarande text
02 02	Avfall från bearbetning och beredning av kött, fisk och andra livsmedel av animaliskt ursprung
02 03	Avfall från bearbetning och beredning av frukt, grönsaker, spannmål, ätliga oljor, kakao, kaffe och tobak; tillverkning av konserver; tillverkning av jäst och jästextrakt, bearbetning och jäsning av melass
02 04	Avfall från sockertillverkning
02 05	Avfall från tillverkning av mejeriprodukter
02 06	Avfall från bagerier och konfektyrfabriker
02 07	Avfall från produktion av alkoholhaltiga och alkoholfria drycker (utom kaffe, te och kakao)
03 01	Avfall från träförädling och tillverkning av plattor och möbler (exklusive 03 01 01 och 03 01 05 vilka är undantagna enligt tabell 1)
03 02	Avfall från träskyddsbehandling
03 03	Avfall från tillverkning och förädling av pappersmassa, papper och papp (exklusive 03 03 01 vilken är undantagen enligt tabell 1)
07 02	Avfall från tillverkning, formulering, distribution och användning av plast, syntetgummi och konstfibrer
12 01	Avfall från formning samt fysikalisk och mekanisk ytbehandling av metaller och plaster
15 01	Förpackningar (även kommunalt förpackningsavfall som samlats in separat)
15 02	Absorbermedel, filtermaterial, torkdukar och skyddskläder
16 03	Produktionsserier som inte uppfyller uppställda krav och oanvända produkter
17 02	Trä, glas och plast
19 08	Avfall från avloppsreningsverk som inte anges på annan plats i förteckningen
19 09	Avfall från framställning av dricksvatten eller vatten för industriändamål
19 12	Annat avfall från mekanisk behandling av avfall (t.ex. sortering, krossning, komprimering, sintring)
20 01	Separat insamlade fraktioner (utom 15 01)
20 02	Trädgårds- och parkavfall (även avfall från begravningsplatser)
20 03	Annat kommunalt avfall

Tabell 3. Farligt avfall för planerad verksamhet

EWC-kod	Förklarande text	Mängd per år (ton)
---------	------------------	--------------------

16 03 03*	Oorganiskt avfall som innehåller farliga ämnen	
16 03 05*	Organiskt avfall som innehåller farliga ämnen	
17 02 04*	Glas plast och trä som innehåller eller som är förorenade med farliga ämnen	
19 12 06*	Trä som innehåller farliga ämnen	
19 12 11*	Annat avfall (även blandningar av material) från mekanisk behandling av avfall som innehåller farliga ämnen	
Summa		25 000

2.2 Rökgaserna skall före avledning till omgivningen renas i slangfilter eller annan likvärdig teknik. Vid drift av slangfilter skall vid behov aktivt kol tillsättas. Kalk skall vid behov injiceras i rökgaserna.

2.3 Utsläppsvärden för utsläpp till luft redovisas i tabell 4. Uppföljning och utvärdering av utsläppsvärden ska ske enligt SFS 2013:253.

Tabell 4. Utsläppsvärden angivna huvudsakligen som mg/Nm³ vid 6 % O₂ med dygnsmedelvärden (Cd+Tl, Hg samt övriga metaller angivna som 30 min - 8 h - värden. Dioxiner + furaner angivna som nanogram/Nm³ vid 6 % O₂ med 6 - 8 h - värden)

Parameter	Utsläppskrav i enlighet med SFS 2013:253	
	Avfallsgränsvärde	Processgränsvärde
NO _x	300	400
SO ₂	75	75
CO	75	250
Stoft	15	15
TOC	15	15
HCl (saltsyra)	15	15
HF (fluorvätesyra)	1	1
Cd+Tl	0,05	-
Hg	0,05	-
Sb+As+Pb+Cr+Cu+Co+Mn+Ni+V	0,5	-
Dioxiner+Furaner	0,1	-

2.4 Utsläpp av kväveoxider till luft från samförbränningspannan får, uttryckt som kvävedioxid, som årsmedelvärde inte överskrida 300 mg/Nm³ torr gas vid 6 % O₂.

3. Biobränslepannan, panna 2

3.1 Utsläpp av kolmonoxid (CO) till luft får som dygnsmedelvärde inte överstiga 250 mg/Nm³ torr rökgas vid 6 % O₂ och som timmedelvärde under 95 % av drifttimmarna under ett kalenderår inte överstiga 500 mg/Nm³ torr gas vid 6 % O₂.

3.2 Utsläpp till luft av stoft får inte överstiga 50 mg/Nm³ torr rökgas vid 6 % O₂ och kväveoxider (NO_x), räknat som kvävedioxid, får, som dygnsmedelvärde inte överstiga 290 mg/Nm³ torr rökgas vid 6 % O₂.

Årlig besiktningsmätning avseende utsläpp av stoft och kväveoxider ska genomföras om pannan är i drift mer än 1 000 timmar under en eldningssäsong (juli-juni), dock ska mätning ske minst vart tredje år.

3.3 Aska och slagg skall återvinnas för i första hand, kompensations- och vitaliseringsgödsling i skogsmark.

4. Oljepannan

4.1 Utsläpp av svavel till luft får som gränsvärde inte överstiga 24 mg per megajoule tillfört bränsle.

4.2 Utsläpp av kväveoxider (NO_x), beräknat som NO₂, till luft får som dygnsmedelvärde inte överstiga 90 mg per megajoule tillfört bränsle.

Besiktningsmätning avseende utsläpp av kväveoxider ska genomföras minst vart tredje år.

Uppskjuten fråga

Mark- och miljödomstolen uppskjuter, med stöd av 22 kap. 27 § miljöbalken, under en prövotid fastställandet av vilka villkor som ska gälla för utsläpp av dagvatten. Bolaget ska under prövotiden i samråd med länsstyrelsen och miljö- och byggnadsnämnden i Tidaholms kommun utreda följande.

U1. Utred de tekniska, ekonomiska och miljömässiga förutsättningarna att vidta åtgärder så att halter av föroreningar i avlett dagvatten från verksamhetsområdet inte överstiger följande halter (som årsmedelvärden).

Parameter	Enhet	Medelvärde per år
arsenik	µg/l	30
bly	µg/l	30
kadmium	µg/l	1,5
koppar	µg/l	45
krom	µg/l	14
kvicksilver	µg/l	1
nickel	µg/l	16
zink	µg/l	270
suspenderande ämnen	mg/l	50
olja i vatten	mg/l	2,0
PAH	µg/l	6

De angivna värdena ska under provotiden kontrolleras genom provtagning och analys på ofiltrerade prover. Provtagning och analys ska för ovanstående metaller och suspenderande ämnen (Susp (GF/A)) ske en gång per månad och för parametrarna olja i vatten (mätt som oljeindex) och polyaromatiska kolväten (mätt som PAH 16 eller motsvarande), en gång per kvartal.

Utredningen med förslag till slutliga villkor ska lämnas till mark- och miljödomstolen senast två (2) år efter det att tillståndet har vunnit laga kraft. Av redovisningen ska framgå vilka åtgärder som sökanden åtar sig att genomföra för att begränsa utsläpp av föroreningar med dagvatten och resultaten av genomförda mätningar. Redovisningen ska därutöver omfatta underlag som beskriver möjligheterna att fastställa begränsningsvärden för utsläpp av föroreningar med dagvatten och, i förekommande fall, underlag för att fastställa sådana begränsningsvärden.

Bemyndiganden

Mark- och miljödomstolen överlämnar enligt 22 kap. 25 § 3 st. miljöbalken åt tillsynsmyndigheten att fastställa villkor avseende följande.

D1. Godkännande av andra träbaserade avfallsbränslen, med undantag av farligt avfall, med liknande egenskaper med avseende på aska och utsläppsvärden som befintliga bränslen.

BAKGRUND

Fjärrvärmeverket Eldaren i Tidaholm byggdes 2007 och togs i bruk 2008 av Tidaholms Energi AB som äger fastigheten, X, som bildades i sin nuvarande utformning via en fastighetsreglering av fastigheten Y. Värmeverket svarar för baslastproduktion av fjärrvärme och elkraft i Tidaholms tätort. Anläggningen försörjer även de tre stora tillverkningsindustrierna på orten med värme; Marbodal AB, Swedish Match AB och Dometic Seitz AB.

Vid anläggningen finns två fastbränsleeldade pannor och en oljepanna (reserv). Panna 1 är i drift och svarar för 80 % av värmebehovet varje år. Värmeverket producerar 60 GWh fjärrvärme och 9 GWh el (från kraftvärmeverket) varje år. Det huvudsakliga bränslet är träbränslen och avfall. I dagsläget eldas cirka 21 000 ton bränsle/år varav 8 000 ton är avfall i panna 1.

ANSÖKAN**Yrkanden**

Tidaholms Energi AB (bolaget) ansöker om tillstånd enligt 9 kap. Miljöbalken (1998:808) för nuvarande och planerad utökning av verksamheten på fastigheten X, Tidaholm kommun.

Bolaget yrkar så som talan slutligen bestämts enligt följande.

1. I enlighet med nu gällande tillstånd, på drift av
 - samförbränningspannan med 13 MW tillförd effekt och förbränning av avfall om högst 46 000 ton per år
 - biobränslepannan med 4,5 MW tillförd effekt
 - oljepannan med 11,1 MW tillförd effekt osv
2. Bolaget yrkar vidare på tillstånd för följande utökning av verksamheten:
 - a) att utöka förbränningen av farligt avfall, med tillståndsplikt A och verksamhetskod 90.180 som omfattas av förordningen (2013:253) om förbränning av avfall, till högst 18 400 ton per år,

- b) att flisa max 18 400 ton impregnerat virke per år på fastigheten, med tillståndsplikt A och verksamhetskod 90.440 som omfattas av förordningen (2013:253) om förbränning av avfall. Tillstånd enligt 55 § för detta behöver dock ej sökas, eftersom verksamheten även är tillståndspliktig enligt 4 och 18 §§,
- c) att befintlig och utökad verksamhet på fastigheten X (punkt 1 och 2 a-c ovan) får bedrivas enligt gällande villkor (Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Västra Götalands läns tillstånd daterat 2006-06-15), och tillkommande villkor angivna nedan,
- d) att Mark- och miljödomstolen förordnar att tillståndet förfaller om det inte tagits i anspråk inom tre år från det att tillståndet vunnit laga kraft.

Åtgärderna genomförs i huvudsaklig överensstämmelse med ansökningshandlingarna.

Förslag ändrade villkor

Så som talan slutligen fastställts föreslås följande slutliga villkor gälla för verksamheten.

Villkor för hela anläggningen

1. Verksamheten skall bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad sökanden angivit i ansökningshandlingarna om inte annat framgår av nedanstående villkor.
2. Flytande kemikalier skall förvaras under tak inom invallade ytor utan avlopp. Invallningen skall minst inrymma den största behållarens volym plus 10 procent av övriga behållares totala volym.
3. Flytande farligt avfall som utsorteras från förbränningsavfallet och övrigt flytande farligt avfall som uppkommer i verksamheten skall förvaras under tak inom invallade ytor utan avlopp.

4. Nödvändiga försiktighetsmått skall vidtas vid mottagning, bearbetning, lagring och transport av avfall och bränslen så att besvärande damning, lukt, brandfara eller annan skadeverkan på miljön inte uppstår. Om störningar uppstår skall bolaget vidta åtgärder så att störningen upphör.
5. Bränslefraktioner skall lagras på hårdgjorda ytor utformade så att förorenat vatten kan omhändertas. Bränslelagring ska ske utomhus på asfalterade ytor med möjlighet att samla upp samt stänga utgående avlopp till dagvatten.
6. Buller från verksamheten skall begränsas så att det inte ger upphov till högre ekvivalent ljudnivå vid bostäder än
50 dB(A) vardagar dagtid (kl. 07.00-18.00)
45 dB(A) vardagar kvällstid (kl. 18.00-22.00)
40 dB(A) övrig tid.
Momentana ljud nattetid får som riktvärde inte överstiga 55 dB(A).

Om de angivna bullervärdena överskrids ska bolaget senast 10 arbetsdagar, eller den tid som tillsynsmyndigheten bestämmer, till tillsynsmyndigheten anmäla orsak till överskridandet samt ange vilka åtgärder som vidtagits och som bolaget avser att vidta så att värdena enligt ovanstående kan innehållas.
7. Om verksamheten i sin helhet eller i någon del av denna upphör skall detta i god tid före nedläggningen anmälas till tillsynsmyndigheten.
8. Vid val av pumpar, fläktar och annan utrustning som förbrukar elström skall väljas komponenter med så låg energiförbrukning som möjligt.
10. Ett kontrollprogram skall finnas för verksamheten och följas. Förslag till uppdaterat kontrollprogram skall inlämnas till tillsynsmyndigheten senast 5 månader efter att detta beslut vunnit laga kraft.

Samförbränningsanläggningen, Panna 1

12. Förbränning får ske av de kategorier av icke farligt avfall som framgår i tabellerna 1 och 2 samt de kategorier av farligt avfall som framgår av tabell 3.

Efter tillsynsmyndighetens godkännande får även andra bränslen, med undantag för farligt avfall, förbrännas under förutsättning att dessa bränslen bedöms ha egenskaper som från miljösynpunkt är likvärdiga med dem som förtecknas i tabellerna 1 och 2.

Tabell 1. Avfall undantaget förordningen (2002:1060) om avfallsförbränning

EWC-kod	Förklarande text
02 01 03	Växtdelar
02 01 07	Skogsbruksavfall
03 01 01	Bark och korkavfall
03 01 05	Annat spån, spill, trä och faner och spånskivor än de som anges i 03 01 04
03 03 01	Bark- och träavfall

Tabell 2. Avfall som omfattas av förordningen (2002:1060) om avfallsförbränning, exklusive farligt avfall, med undantag för de kategorier av farligt avfall som framgår av tabell 3

EWC-kod	Förklarande text
02 02	Avfall från bearbetning och beredning av kött, fisk och andra livsmedel av animaliskt ursprung
02 03	Avfall från bearbetning och beredning av frukt, grönsaker, spannmål, ätliga oljor, kakao, kaffe och tobak; tillverkning av konserver; tillverkning av jäst och jästextrakt, bearbetning och jäsning av melass
02 04	Avfall från sockertillverkning
02 05	Avfall från tillverkning av mejeriprodukter
02 06	Avfall från bagerier och konfektyrfabriker
02 07	Avfall från produktion av alkoholhaltiga och alkoholfria drycker (utom kaffe, te och kakao)
03 01	Avfall från träförädling och tillverkning av plattor och möbler (exklusive 03 01 01 och 03 01 05 vilka är undantagna enligt tabell 1)
03 02	Avfall från träskyddsbehandling
03 03	Avfall från tillverkning och förädling av pappersmassa, papper och papp (exklusive 03 03 01 vilken är undantagen enligt tabell 1)
07 02	Avfall från tillverkning, formulering, distribution och användning av plast, syntetgummi och konstfibrer
12 01	Avfall från formning samt fysikalisk och mekanisk ytbehandling av metaller och plaster

15 01	Förpackningar (även kommunalt förpackningsavfall som samlats in separat)
15 02	Absorbermedel, filtermaterial, torkdukar och skyddskläder
16 03	Produktionsserier som inte uppfyller uppställda krav och oanvända produkter
17 02	Trä, glas och plast
19 08	Avfall från avloppsreningsverk som inte anges på annan plats i förteckningen
19 09	Avfall från framställning av dricksvatten eller vatten för industriändamål
19 12	Annat avfall från mekanisk behandling av avfall (t.ex. sortering, krossning, komprimering, sintring)
20 01	Separat insamlade fraktioner (utom 15 01)
20 02	Trädgårds- och parkavfall (även avfall från begravningsplatser)
20 03	Annat kommunalt avfall

Tabell 3. Farligt avfall för planerad verksamhet

EWC-kod	Förklarande text	Mängd per år (ton)
16 03 03*	Oorganiskt avfall som innehåller farliga ämnen	
16 03 05*	Organiskt avfall som innehåller farliga ämnen	
17 02 04*	Glas plast och trä som innehåller eller som är förorenade med farliga ämnen	
19 12 06*	Trä som innehåller farliga ämnen	
19 12 11*	Annat avfall (även blandningar av material) från mekanisk behandling av avfall som innehåller farliga ämnen	
Summa		25 000

13. Rökgaserna skall före avledning till omgivningen renas i slangfilter eller annan likvärdig teknik. Vid drift av slangfilter skall vid behov aktivt kol tillsättas. Kalk skall vid behov injiceras i rökgaserna.

Biobränslepannan, panna 2

14. Utsläpp av stoft från rökgaserna får inte överstiga 50 mg/Nm³ torr rökgas vid 6 % O₂.
15. Utsläpp av kolmonoxid (CO) i utgående rökgas får som dygnsmedelvärde inte överstiga 250 mg/Nm³ torr rökgas vid 6 % O₂.

16. Utsläpp av kväveoxider (NO_x), beräknat som NO_2 , får, som dygnsmedelvärde inte överstiga 290 mg/Nm^3 torr rökgas vid 6 % O_2 .
17. Aska och slagg skall återvinnas för i första hand, kompensations- och vitaliseringsgödsling i skogsmark.

Oljepannan

18. Utsläpp av svavel får som gränsvärde inte överstiga 24 mg per megajoule tillfört bränsle.
19. Utsläpp av kväveoxider (NO_x), beräknat som NO_2 , får som dygnsmedelvärde inte överstiga 90 mg per megajoule tillfört bränsle.

Förslag tillkommande villkor

Utöver ovan föreslagna villkor för anläggningen föreslås följande villkor tillkomma för den planerade verksamheten.

Villkor för hela anläggningen.

20. Vid haveri i utrustning som kan ha betydelse ur miljösynpunkt ska tidsbegränsningar av drifttid m.m. följa Förordningen om förbränning av avfall (SFS 2013:253).
22. För att fastställa de nya bränslefraktionernas eventuella påverkan på dagvattnet skall bolaget i samråd med tillsynsmyndigheten och inom ramen för egenkontrollen säkerställa provtagning av om befintligt utsläpp till dagvatten förändras i sin sammansättning avseende innehåll av tungmetaller.

Samförbränningsanläggningen, Panna 1

23. Mätningar av utsläpp till luft i form vätefluorid (HF) skall, i enlighet med tidigare överenskommelse med tillsynsmyndigheten, mätas periodiskt 2 gånger om året eftersom begränsningsvärdet för utsläpp av väteklorid följs, enligt SFS 2013:253 43§.

24. Utsläppsvärden för utsläpp till luft redovisas i tabell 4. Uppföljning och utvärdering av utsläppsvärden ska ske enligt SFS 2013:253.

Tabell 4. Utsläppsvärden angivna huvudsakligen som mg /Nm³ vid 6 % O₂ med dygnsmedelvärden (Cd+Tl, Hg samt övriga metaller angivna som 30 min - 8 h – värden. Dioxiner + furaner angivna som nanogram/Nm³ vid 6 % O₂ med 6 - 8 h - värden)

Parameter	Utsläppskrav enl. 2013:253 (villkor fr.o.m. 2016-01-01)	
	Avfallsgräns- värde	Processgräns- värde
NO _x	300	400
SO ₂	75	75
CO	75	250
Stoft	15	15
TOC	15	15
HCl (saltsyra)	15	15
HF (fluorvätesyra)	1	1
Cd+Tl	0,05	-
Hg	0,05	-
Sb+As+Pb+Cr+Cu+Co+Mn+Ni+V	0,5	-
Dioxiner+Furaner	0,1	-

25. Utsläpp av kväveoxider från avfallspannan får, uttryckt som kvävedioxid, som årsmedelvärde inte överskrida 300 mg/Nm³ torr gas vid 6 % O₂.
26. Flisning av impregnerat trä ska utföras med teknik som minimerar damning och därmed risken för metallkontaminering av dagvatten.

Förslag på sådana förteckningar, metoder och villkor som framgår av 22 kap. 25 a och b §§ miljöbalken

22:25 a 1. §

Sökanden ansöker om att få lagra, återvinna respektive bortskaffa avfall inom kategorier angivna i ovanstående tabeller 1, 2 och 3 (kap. 2 i ansökan).

- Lagring: 46 000 ton avfall, varav 18 400 ton farligt avfall, per år, dock samtidigt som mest 8 000 ton träbränsle varav 3 500 ton farligt avfall.

- Återvinning: Flisning 18 400 ton impregnerat virke per år, inom detta kan även flisning av övrigt avfall förekomma vid behov.
- Förbränning: 46 000 ton avfall, varav 18 400 ton farligt avfall, per år
- Bortskaffande: 0 ton (allt återvinns). Det kan eventuellt bli aktuellt att sälja en del av avfallet vidare efter flisning och mellanlagring.

22:25 a 2 §

- Lagring: Bränslelagringen sker utomhus på asfalterade ytor som är täta för impregnerat virke. Flexibla bränsleack i betong har byggts för att separera bränslen och minska nedskräpning genom vindspridning. Dessa kan flyttas om utifrån behov. Möjlighet att stänga utgående dagvatten finns via en brunn med två ventiler vid fastigheten (kap. 7.4 i MKB).
- Återvinning: Sker genom flisning och förbränning
- Bortskaffande: Det kan eventuellt bli aktuellt att sälja en del av avfallet vidare efter flisning och mellanlagring.

22:25 a 3. §

Villkor för övervakning och kontroll: I ansökan föreslagna villkor avser att utgöra grunden för övervakning och kontroll av verksamheten. De villkor som främst anses relevanta för övervakning och kontroll av den förändrade verksamheten i och med utökningen av impregnerat virke är villkor nr 3-6, 10, 12, och 22 (kap. 2 i ansökan).

22:25 b 1. §

Total förbränningskapacitet för avfall: 46 000 ton

22:25 b 2. §

För en förteckning över de mängder av olika kategorier av farligt avfall som får förbrännas hänvisas till tabell 3 i villkor 12.

22:25 b 3. §

Tabell 5. Förteckning över egenskaper för farligt avfall

EWC- kod	Benämning enligt Bilaga 4, SFS 2011:927	Flöde	Värmevärde leverans-	Maximalt föroreningsinnehåll
----------	--	-------	-------------------------	---------------------------------

			tillstånd	
160303*	Oorganiskt avfall som innehåller farliga ämnen			<i>Kreosotimpregnerat trä:</i> PAH: 50 000 mg/kg
160305*	Organiskt avfall som innehåller farliga ämnen			Arsenik: 10 mg/kg Koppar: 40 mg/kg Krom: 30 mg/kg
170204*	Glas plast och trä som innehåller eller som är förorenade med farliga ämnen			Kvicksilver: 0,1 mg/kg <i>CCA-impregnerat trä:</i>
191206*	Trä som innehåller farliga ämnen			Arsenik: 2700 mg/kg Koppar: 1800 mg/kg
191211*	Annat avfall (även blandningar av material) från mekanisk behandling av avfall som innehåller farliga ämnen			Krom: 1800 mg/kg Kvicksilver: 0,1 mg/kg <i>Övrigt:</i> Arsenik: 10 mg/kg Koppar: 40 mg/kg
Totalt		0 - 18 400 ton/år	1,5 - 4,5 MWh/ton	Krom: 30 mg/kg Kvicksilver: 0,1 mg/kg

22:25 b 4. §

I fråga om villkor om begränsningsvärden för utsläpp till luft hänvisas till tabell 4 ovan. Uppföljning och utvärdering av utsläppsvärden ska ske enligt NFS 2002:28 samt SFS 2013:253 när den träder i kraft (villkor 24, kap. 2.2 i ansökan).

22:25 b 5. §

Vid haveri i utrustning som kan ha betydelse ur miljösynpunkt ska tidsbegränsningar av drifttid m.m. följa förordningen om förbränning av avfall (SFS 2013:253) (villkor 20, kap. 2.2 i ansökan). Det innebär, enligt 29 § att "a) förbränning av avfall aldrig oavbrutet fortsätter med överskridet begränsningsvärde längre än fyra timmar i anläggningen eller i en enskild ugn som är ansluten till den utrustning för rökgasrening som överskridandet är hänförligt till" och att "b) den tid som förbränningen fortsätter med överskridet begränsningsvärde inte sammanlagt överskrider 60 timmar per år".

22:25 b 6. §

Energien omhändertas som värme och el och driften optimeras så långt möjligt för bästa möjliga utbyte. Denna ansökan är ytterligare ett steg för ett ökat energiutbyte, då en renodling av ingående bränsle ökar sannolikheten för ett mer effektivt energiutbyte (kap. 9.5 i MKB).

Motivering

Bolaget har påbörjat en proveldning av utökad mängd impregnerat virke i samförbränningspannan för att utreda hur utsläppsvärden och drift påverkas av detta. Resultaten kommer att ligga till grund för bedömning av hur driften av pannan och uppfyllande av utsläppsvillkoren påverkas av en ökad inblandning av impregnerat virke. Om resultatet från proveldningen påvisar att utsläppsvärden och drift inte uppfyller förslagen till ändrade villkor kommer bolaget inte att utöka förbränningen av impregnerat virke. Denna ansökan utgör således inget åtagande från bolagets sida om flisning, mellanlagring och förbränning av upp till 18 400 ton impregnerat trä utan det slutgiltiga beslutet beror dels på resultatet från den påbörjade proveldningen samt på vad tillståndprocessen ger vid handen.

I enlighet med riskanalysen i miljökonsekvensbeskrivningen, bedöms de planerade åtgärderna inte öka riskerna för miljökonsekvenser i jämförelse med befintlig verksamhet. Vidare bedöms en ökad förbränning av impregnerat virke ha en mycket liten eller ingen negativ påverkan på de nationella miljömålen för klimatpåverkan, luftkvalitet, förorening och giftfri miljö.

OrienteringGällande beslut enligt miljöbalken

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Västra Götalands län lämnade 2006-06-15 Tidaholms Energi AB tillstånd enligt miljöbalken (1998:808) för uppförande och drift av en avfallspanna med 13 MW, en biobränslepanna med 4,5 MW och en oljepanna med 11,1 MW tillförd effekt. I avfallspannan får årligen förbrännas högst 46 000 ton bränsle.

I beslut daterat 2009-06-30 respektive 2012-01-19 ändrades villkor för förbränning av avfall och ett provotidsförfarande avslutades enligt Miljöprövningsdelegationens beslut 2014-03-12, då villkor 13.a) fastställdes. Avfallskategorier som får förbrännas enligt tillståndet redovisas i miljökonsekvensbeskrivningen, kapitel 6.1.

I beslut daterat 2013-05-30 gjordes, efter inlämnad ändringsansökan från bolaget, en ändring av tillståndet som medger installation och drift av rökgaskondenseringsutrustning på den befintliga anläggningen. Tillståndet har dock inte tagits i anspråk för anläggningen och det finns inga planer på att göra det i dagsläget.

Tillkommande lagstiftning

Aktuell tillståndsplikt för den planerade verksamheten bedöms vara följande huvudpunkter.

Förbränning av impregnerat virke

SFS 2013:251, kap 29, 18 §

Tillståndsplikt A och verksamhetskod 90.180 gäller för samförbränningsanläggning där farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden farligt avfall är mer än 2 500 ton per kalenderår.

Mellanlagring av flis från impregnerat virke

SFS 2013:251, kap 29, 4 §

Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.50 gäller för anläggning för mellanlagring av farligt avfall, om mängden avfall vid något tillfälle uppgår till

1. mer än 5 ton oljeavfall,
2. mer än 30 ton blybatterier,
3. mer än 50 ton elektriska eller elektroniska produkter,
4. mer än 30 ton impregnerat trä, eller
5. mer än 1 ton annat farligt avfall.

Tillståndsplikten gäller inte

1. anläggning för lagring av farligt avfall under längre tid än ett år innan det bortskaffas eller tre år innan det återvinns eller behandlas, eller
2. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 3 §.

Verksamheten kommer även att omfattas av Flisning av impregnerat virke enligt 55 § (tillståndsplikt A verksamhetskod 90.440), men tillstånd för denna behöver ej sökas, eftersom verksamheten även är tillståndspliktig enligt 4 och 18 §§.

Anmälan proveldning

Bolaget lämnade 2014-08-19 in en anmälan avseende proveldning av utökad mängd impregnerat virke i samförbränningspannan, vilken godkändes 2014-08-29 av Länsstyrelsen i Västra Götalands län. Syftet med proveldningen är att öka inblandningen av impregnerat virke i pannan för att testa hur utsläppsvärden och driften påverkas av detta.

Under provperioden, 2014-10-01 - 2015-03-31 planeras en utökad förbränning av totalt 1500 ton ytterligare impregnerat virke utöver den redan idag tillståndsgivna mängden på 2500 ton. Under provperioden avses övriga tillståndsgivna mängder farligt avfall att reduceras till ett minimum för att renodla bränslemixen i pannan så att utsläppsresultaten kan härledas till inblandningen av det impregnerade virket.

Inget behov av extra mätningar, utöver ordinarie kontinuerlig mätning, bedömdes föreligga för den planerade proveldningen. Bolaget har åtagit sig att månadsvis dokumentera utfallet avseende genomförd proveldning med avseende på:

- eldad mängd impregnerat virke
- total mängd eldat bränsle
- producerad energi
- resultatet av den kontinuerliga mätningen av utsläppsvillkor
- kommentarer till uppfyllande av utsläppsvillkoren

Resultaten kommer att redovisas i samband med den årliga miljörapporteringen. Resultaten kommer att ligga till grund för bedömning av hur driften av pannan och uppfyllande av utsläppsvillkoren påverkas av en ökad inblandning av impregnerat virke.

Planerad verksamhet

Den planerade verksamheten omfattar fortsatt drift av befintlig anläggning samt en utökad mängd förbränning av avfall varav högst 18 400 ton/år får vara sådant farligt avfall med tillståndsplikt A och verksamhetskod 90.180 som omfattas av förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.

Impregnerat trä har avfallskod 170204* eller 191206* i bilaga 4 till avfallsförordningen (2011:927) och betecknas som farligt avfall. Bolaget kommer säkerställa att man inte överskrider nivån 40 % alstrad värme från farligt avfall för anläggningen för att inte klassas som en avfallsanläggning. Det kan eventuellt bli aktuellt att sälja en del av avfallet vidare efter flisning och mellanlagring. Detta bedöms inte medföra någon direkt skillnad i miljöpåverkan men kan vara en arbetsmiljöfråga som bör beaktas.

Tidsplan

Enligt nuvarande planer pågår proveldning i form av utökad förbränning av impregnerat virke under perioden 2014-10-01 - 2015-03-31. Inga behov av extra mätningar utöver ordinarie kontinuerlig mätning bedöms föreligga under proveldningen. Resultaten kommer att ligga till grund för bedömning av hur driften av pannan och uppfyllande av utsläppsvillkoren påverkas av en ökad inblandning av impregnerat virke.

Konkurrensen på bränslemarknaden ökar kontinuerligt och upphandlingen av bränsle måste göras i god tid för att erhålla en rimlig bränsleplanering och ekonomi, varför ett varaktigt tillstånd för hanteringen är av största vikt. Bolaget hemställer av dessa skäl om så skyndsam handläggning som möjligt.

Tillåtlighet

Den planerade verksamheten överensstämmer med gällande översiktsplan och detaljplan. Vidare överensstämmer den planerade verksamheten med de energipolitiska målen för EU och Sverige. Den planerade verksamheten bedöms inte bidra till att någon miljö kvalitetsnorm överskrids och har generellt en positiv inverkan på miljön.

Det är därmed bolagets bedömning att verksamheten är tillåtlig i enlighet med miljöbalken.

LokaliseringNuvarande lokalisering

Befintlig anläggning är placerad inom industriområde på tidigare jordbruksmark i västra delen av Tidaholms tätort med närmsta bostadsbebyggelse cirka 400 m sydost om anläggningen (Hägnevägen). I sydväst gränsar området till kriminalvårdsanstalten. Området är beläget mellan Järnvägsgatans förlängning i norr och Skogsholmsvägen i söder. I norr, öster och söder gränsar området till planlagda/befintliga industriområden, i väster till jordbruksmark. Då ansökan gäller utökning av befintligt tillstånd för verksamheten har inga alternativa lokaliseringar undersökts.

Kontroll av verksamheten

Egenkontroll bedrivs i enlighet med gällande krav utifrån ett kontrollprogram. Egenkontrollen kommer att revideras efter det att det nya tillståndsbeslutet erhållits. Rutiner kommer att upprättas för att säkerställa att anläggningen kontrolleras i enlighet med gällande regler enligt industriemissionsdirektivet och dess följdlagstiftning.

Teknisk beskrivningFörbränning

Vid anläggningen finns två fastbränsleeldade pannor och en oljepanna (reserv). Panna 1 är i drift och svarar för 80 % av värmebehovet varje år. Värmeverket

producerar 60 GWh fjärrvärme och 9 GWh el (från kraftvärmeverket) varje år. Det huvudsakliga bränslet är träbränslen och avfall. I dagsläget eldas cirka 21 000 ton bränsle/år varav 8 000 ton är avfall i panna 1.

Samförbränningspannan (panna 1) är en rosterpanna med en tillförd effekt på 13 t MW som eldas med avfallsbränslen (ej hushållsavfall), farligt avfall och träbränslen. Pannan kan producera 2 MW el i en ångturbin och 10 MW fjärrvärme via en kondensor.

Biobränslepannan (panna 2) är en rosterpanna med en tillförd effekt på 4,5 MW som eldas med flisat träbränsle och pellets. Pannan används främst under vintern, då fjärrvärmesystemets behov överstiger panna 1:s kapacitet samt under panna 1:s revisionsperioder.

Som reserv för panna 1 finns en oljeeldad panna (panna 3) med en tillförd effekt på 11,1 MW. Pannan eldas med EO 1.

Panna 1 är i drift och svarar för 80 % av värmebehovet varje år. I dagsläget eldas cirka 22 000 ton avfall/år.

Rökgaserna från panna 1 och 2 leds till slangfilter för stoftavskiljning. Före panna 1:s slangfilter tillsätts kalk vid behov för att reducera utsläppen av klorider. Även aktivt kol kan tillsättas för att reducera risken för utsläpp av tungmetaller och dioxin. För att klara kravet på en uppehållstid överstigande två sekunder vid en temperatur över 850°C, är panna 1 utrustad med stödoljebrännare som automatiskt startar vid låg temperatur. Denna stödoljebrännare används vidare om det finns oförbränt avfall i förbränningskammaren vid start och stopp. Det finns även en varmvattenackumulatortank för att kunna ta vara på en del av värmeöverskottet.

Kontinuerlig emissionsmätning

För övervakning av utsläppta halter och förbränningsförlopp finns permanent utrustning på samförbränningspannan (Panna 1) enligt nedanstående.

Parameter	Instrument	Mätområde
NO _x (NO + NO ₂)	ABB: ACF-NT-FTIR	0-400 mg/m ³ ntg
SO ₂	ABB: ACF-NT	0-300 mg/m ³ ntg
CO	ABB: ACF-NT	0-1000 mg/m ³ ntg
HCl	ABB: ACF-NT	0-100 mg/m ³ ntg
TOC (CH ₄)	ABB: ACF-NT	0-100 mg/m ³ ntg
Stoft	Durag: D-R 800	0-10 mg/m ³ ntg
O ₂	ABB: ACF-NT-Zirkoniumcell	0-25 vol-% tg
Rökgasflöde	Durag: DFL200	0-17 m/s

Instrumenten är utrustade med automatkalibrering för nollpunkt, vilken sker varje dygn.

Extern konsult utför kalibrering enligt QAL2 (SS-EN 14181:2004 och SS-EN 13284-2) för AMS med avseende på NO_x, SO₂, CO, HCl, stoft och TOC, samt periodisk emissionsmätning 2 gånger per år enligt SFS 2013:253 avseende HF, Cd+Tl, tungmetaller samt dioxiner. Man utför också årlig jämförande mätning enligt NFS 2004:6 avseende parametrarna NO_x, O₂ och rökgasflöde.

Placering av provtagnings- och mätpunkter för verksamheten enligt Fo 2013:253 är inte fastställda i tidigare tillstånd. Bolaget har dock inkommit till tillsynsmyndigheten med förslag för detta 2014-06-10, varför bolaget yrkar på att tillsynsmyndigheten även fattar beslut i frågan.

Flisning

Flisning av vissa material sker i viss utsträckning i fast grovkross på anläggningen. Vid behov av finare flisning samt flisning av impregnerat trä, görs detta med hjälp av portabel flismaskin på asfalterad yta inom fastigheten av inhyrd entreprenör. Samma förfarande kommer tillämpas även för den planerade utökade verksamheten.

Bränsle och lagring

Nuvarande och framtida bränsle för anläggningen är avfall i enlighet med villkoren från beslut daterat 2012-01-19. I tabellerna nedan redovisas förbrukade mängder och avfallsslag under tidigare år.

Bolaget säkerställer att det farliga avfallet inte innehåller mer än 1 % organiska halogener uttryckt som klor, vilket skulle medföra andra förbränningskrav, huvudsakligen genom att ställa krav i sina bränsleavtal med leverantörer av farligt avfall, samt genomför stickprovskontroller med bränsleanalyser.

Bränslemängd i avfallspannan

Tillåten bränslemängd (ton)	2011	2012	2013
46 000	17 927	15 587	19 982

Avfallsslag i bränsle

Avfallsslag/bränsle	EWC- kod	2012	2013
Spån, spill, trä m.m.	030105	-	7926 ton
Sorterat produktionsavfall	1603	-	4881 ton
Sorterat verksamhetsavfall	1912	5780	1825 ton
RT-flis	030301	4454	473 ton
Farligt avfall/bränsle	EWC- kod		
Impregnerat virke och CCA	191206*	31 ton	266 ton
Plaströra, hotmix	191211*	287	731 ton
Tändstickspill och Övrigt organiskt avfall	160305*	703 ton	17 ton

Bränslelagringen sker utomhus på asfalterade ytor som är täta för impregnerat virke. Flexibla bränsleack i betong har byggts för att separera bränslen och minska nedskräpning, som kan flyttas om utifrån behov. Möjlighet att stänga utgående dagvatten finns via en brunn med två ventiler vid fastigheten.

MiljökonsekvensbeskrivningUtsläpp till luft

Utsläpp till luft från förbränningsanläggningar beror på en kombination av bränsle, förbränningsteknik och reningsåtgärder. Förekomsten av vissa föroreningar i förbränningsgaserna, som exempelvis koldioxid, svaveldioxid, stoft och tungmetaller är direkt beroende av bränslets sammansättning och egenskaper, medan halten av t.ex. kolmonoxid även i hög grad beror på förbränningsbetingelserna. Utsläppsnivån av olika föroreningar kan också vara en fråga om optimering av driften, t.ex. vad avser relationen kväveoxider – kolmonoxid.

Vid förbränning av impregnerat trä kommer det att säkerställas att kraven för utsläpp till luft uppfylls enligt SFS 2013:253. Bränslet används redan idag och kommer endast att öka i omfattning. Proveldning pågår sedan 2014-10-01 i verksamheten med ca 30 - 40 % inblandning. Driften har hittills fungerat bra och resultaten visar inga förhöjda utsläpp till luft, varför planerad verksamhet med högst 40 % alstrad värme från farligt avfall sannolikt kommer kunna innehålla motsvarande utsläppsvärden.

Bolaget föreslår därför att nuvarande utsläppsvillkor för anläggningen bibehålls fram till ikraftträdandet av utsläppskrav enligt förordningen (2013:253) om förbränning av avfall enligt tabell 12 nedan. Från och med ikraftträdandet av utsläppskraven i förordningen (2016-01-01) föreslås de värden för Kproc kvarstå som inte anges i förordningen. Dessa värden är också rimliga utifrån BAT och anläggningens förväntade utsläpp.

Flisning av trä kan ge upphov till damm men impregnerat trä är sällan så torrt att det dammar. Lukt och nedskräpning från verksamheten bedöms snarare minska i och med förändringen, tack vare mer renodlat bränsle.

Bedömningen är att utsläpp till luft inte kommer att förändras i och med flisning, mellanlagring och förbränning av impregnerat trä.

Utsläpp till vatten

Utsläpp till vatten från förbränningsanläggningar beror på en kombination av bränsle, lagringsteknik samt reningsåtgärder och handlar framför allt om vilka metaller eller andra föroreningar som olika bränsletyper kan innehålla. Impregnerat trä är ofta behandlat med tungmetaller som krom, koppar, arsenik och/eller kreosot som är en oljeprodukt.

Tungmetaller (som t.ex. Hg, Cd, Tl, Sb, As, Pb, Cr, Cu, Co, Mn, Ni och V) är persistenta och kommer alltid att finnas i våra ekosystem. Metallerna kan finnas bundna i vattenpartiklar och absorberas av lerpartiklar. Det medför att metallerna kan bli biologiskt tillgängliga och upptas av djur och växter och även anrikas uppåt i näringskedjan och påverka flera olika sorters organismer. Tungmetallernas giftighet påverkas av parametrar såsom syrehalt, alkalinitet och vattnets pH samt vilken kemisk sammansättning metallerna befinner sig i. Bland annat är koppar och bly mer toxiskt i jonform. Exponering av några av de farligaste metallerna, bly och kvicksilver, kan leda till förgiftning i form negativ påverkan på det perifera och centrala nervsystemet.

Nuvarande verksamhet

Bränslelagringen sker utomhus utan nederbördsskydd på asfalterade ytor som är täta för impregnerat virke. Övrigt flytande farligt avfall inom verksamheten förvaras invallat och under tak.

Dagvattnet från verksamheten leds via dagvattenledning till Vamman som tillhör Tidans avrinningsområde. Längs Vamman finns ytterligare industriverksamheter och Marbodalsdammen. Möjlighet att stänga utgående dagvatten finns via en brunn med två ventiler vid fastigheten.

Eventuellt släckvatten från verksamheten kan hanteras på samma sätt som potentiella utsläpp från det impregnerade virket, det vill säga genom att kunna stänga brunnen med två ventiler vid fastigheten.

Provtagning av vatten i dagvattenledningen görs inom ramen för egenkontrollprogrammet vid 3 tillfällen per år, dels innan anslutning av dagvatten från fastigheten (mätpunkt ”Kanalen”) dels efter anslutningen (mätpunkt ”Dammen”). Inga slutsatser kan dras avseende verksamhetens eventuella påverkan på vattenkvaliteten i dagvattenledningen utifrån redovisade resultat. Bland annat är halterna i vissa fall högre innan än efter fastighetens anslutning. Bolaget kommer därför att ändra sina nuvarande provtagningsrutiner och anordna en provtagningsplats på utgående vatten från verksamheten.

Planerad verksamhet

För att fastställa de nya bränslefraktionernas eventuella påverkan på dagvattnet avser bolaget att kontrollera om befintligt utsläpp till dagvatten förändras i sin sammansättning (innehållande föroreningar såsom metaller och miljögifter), genom kontinuerlig analys av dagvatten från verksamheten inom ramen för egenkontrollen. Om förorening kan konstateras kan utsläppet därmed regleras genom skyddsåtgärder. Bolaget kommer i så fall också att vidta vidare försiktighetsåtgärder för att förebygga förorening av dagvattnet. Bolaget bedömer att man på detta sätt får en faktisk mätning av eventuella utsläpp som dessutom är ekonomiskt försvarbar.

Bolaget planerar utifrån detta att anordna en provtagningsplats på utgående vatten från verksamheten enligt figur nedan, som läggs till tidigare till tillsynsmyndigheten inlämnat förslag för placering av provtagnings- och mätpunkter. Provtagning under det första året kommer att ske 6 gånger när det finns nederbörd, och därefter 3 gånger per år. Dessutom kommer bolaget att vart tredje år ta prov upp- och nedströms utloppet i recipienten vid mätpunkterna Kanalen och Dammen.

Bedömningen är att utsläpp till vatten, i och med ökad flisning, mellanlagring och förbränning av impregnerat trä, kan förändras i begränsad omfattning i sin

sammansättning. Detta eftersom förändringen snarare innebär en renodling av bränslemixen. Med anledning av förändringen åtar sig ändå bolaget att kontrollera eventuella förändringar och vidta åtgärder enligt beskrivning ovan.

Nederbördsskydd för flisat impregnerat trä

Tillgången på impregnerat virke som bränsle varierar kraftigt under året, med stora mängder framför allt under sommaren, vilket gör att bolaget behöver ha möjlighet att ta emot stora volymer under vissa perioder. Nederbördsskyddad förvaring av det tryckimpregnerade virket skulle medföra att tak av någon form behöver uppföras inom anläggningen. Det skulle också medföra att lagringsutrymmet för bränslet begränsas till en viss yta.

Mindre lager och osäkerheten kring kontinuerlig tillgång till bränsleråvaran medför också att planeringen av pannans drift försvåras. Om lagringsvolymen, p.g.a. nederbördsskyddad förvaring, begränsas till ca 1 000 m³ innebär det att anläggningen kan köras i ca 12 dagar med 40 % inblandning, vilket ger en kort framförhållning.

Ett tillstånd att använda bränslet impregnerat virke innebär inte heller att anläggningen absolut kommer att använda eller ha tillgång till detta bränsle. Att då ha låst en stor del av anläggningens lagringsyta till detta bränsle försvårar bränsleplanering och logistik ytterligare.

Mindre lagringsmöjligheter innebär också att krossning av mottaget material med hjälp av entreprenör kommer att behöva göras kontinuerligt ca var 12:e dag, alternativt att en stationär kross behövs. I dagsläget hyrs entreprenören in vid ett fåtal tillfällen då större leveranser inkommit. Om även krossningen ska ske under tak medför det, utöver ytterligare låst verksamhetsyta, även en sämre arbetsmiljö för personal och inhyrda bl.a. med avseende på buller och luftföroreningar.

Som nämnt ovan kommer nederbördsskyddad förvaring medföra ett minskat lagringsutrymme. Det gör att transporterna ökar, både till och från anläggningen

med bränslet, men också inom anläggningen då materialet måste flyttas mellan platser för mottagning, krossning och lagring oftare.

Taket i sig försvårar även trafiksituationen som sådan på gården, då stora ytor låses för denna bränslelagring och inte är framkomlig för trafik. Det gör också att flexibiliteten för lagring av andra bränslen begränsas till övriga ytor inom fastigheten.

Idag används inom verksamheten vid behov av nederbördsskydd en tälttakskonstruktion på ca 160 m², där inköpspriset var ca 500 000 kr. För förvaring av det impregnerade virket inom ramen för den planerade verksamheten skulle dock uppskattningsvis en yta som är 6 gånger så stor behövas och dessutom behöva ha högre takhöjd för att klara tippning m.m. Detta eftersom det måste finnas utrymme för såväl okrossat som krossat material, eventuellt själva krossningen samt yta för omlastning, tippning m.m. Fortfarande är då lagringsutrymmet klart begränsat och påverkar planering av bränsletillgång och drift enligt ovan. Bolaget bedömer dessutom att konstruktionen sannolikt behöver vara mer stabil och vädertålig än dagens utförande, vilket vid en grov uppskattning ger en kostnad på ca 5 - 10 M kr. Detta medför att bolaget inte anser att ett nederbördsskydd är ekonomiskt rimligt, utöver ovanstående skäl avseende verksamheten och dess drift.

Kemikalieanvändning

Eldningsolja lagras i en dubbelmantlad oljetank på 100 m³. Till anläggningen hör också en hetvattenackumulator rymmande 2400 m³ fjärrvärmevatten. I nuvarande verksamhet finns även produktionskemikalier samt en del lab- och underhållskemikalier. Samtliga kemikalier hanteras enligt gällande lagkrav.

Energianvändning

Tidaholms Energi AB arbetar aktivt med att effektivisera förbränningen och distributionsnätet, bl.a. genom samarbeten med sina storkunder, för att bland annat uppnå maximal verkningsgrad och därmed minska råvaruförbrukningen. Bolaget

strävar även efter att minska sin egen energiförbrukning vid t.ex. utbyte av utrustning.

Avfall och restprodukter

De avfallskategorier som uppstår vid avfallsförbränning är slagg och aska.

Pannorna har separata rökgaskanaler inneslutna i en gemensam skorsten. Flygaskan från panna 1 leds till en asksilo och hämtas av godkänd leverantör. Askan hanteras som farligt avfall. Bottenaskan från panna 1 leds till en container och går i dagsläget till deponi. Aska från panna 2 leds till en container och återförs till skogsmark när så är möjligt, i övriga fall går den till deponi. Slagg läggs på deponi.

Det farliga avfall som uppkommer i verksamheten i form av småkemikalier förvaras i sluten behållare och hämtas av transportör med tillstånd för farligt avfall.

Transporter

Transporter kan förekomma under hela dygnet varje dag i veckan men huvudsakligen sker de dagtid under vardagar. Verksamheten har ca 2000 transporter/år vilket motsvarar ca 10/dag. Avfallet kommer huvudsakligen att komma från närområdet med en radie av ca 10-15 mil, långa transporter är inte aktuellt ur bl.a. kostnadssynpunkt. Om det skulle bli aktuellt att sälja materialet vidare kan dock transporterna öka något.

Buller

Buller från verksamheten kommer dels från anläggningen och dels från bränsletransporter. Senaste bullermätning genomfördes under 2008 då inga värden överskred riktvärdena enligt ovan. Verksamheten har inte förändrats påtagligt sedan dess. Inga klagomål om buller har förekommit under åren.

Flisning förekommer redan idag i verksamheten. En ökad flisning kan dock eventuellt medföra ökat buller. Erforderliga skyddsåtgärder kommer vidtagas för att säkerställa att gällande villkor innehålls. Gällande övergångsväglösning från

Naturvårdsverket samt BAT uppfylls därmed och konsekvenserna för miljön och människors hälsa bedöms som små.

Avvecklingsskede

I god tid innan en eventuell avveckling av verksamheten kommer detta att anmälas till tillsynsmyndigheten. Samråd kommer att hållas om lämplig avvecklings- och utredningsplan.

Bästa tillgängliga teknik (BAT)

Tekniken och utrustningen i anläggningen är densamma för nuvarande verksamhet som den planerade utökningen. Valet av teknik är redan idag gjort utifrån bästa tillgängliga teknik, som bedöms ekonomiskt rimlig, enligt EU-kommissionens s.k. BREF-dokument för avfallsförbränning från 2005.

Naturvårdsområden

Utsläpp till vatten sker via dagvattennätet till vattendraget Vamman som tillhör Tidans avrinningsområde, sträckan Korsberga – Madängsholm, SE645659-139261 enligt figur nedan. Tidans avrinningsområde är sammanlagt ca 2230 km² med en sjöandel på ca 2 %. Ån sträcker sig genom Tidaholm och passerar ett flertal kommuner och fylls på av många mindre vattendrag på den 185 km långa vägen mellan Ulricehamn och Mariestad, där ån mynnar ut i Vänern.

Vattenkvaliteten präglas av omgivande jordbruksmark, tätorternas reningsverk och enskilda avloppsanläggningar, vilket medför höga fosfor- och kvävehalter. Den biologiska produktionen är hög och bottenfaunan verkar litet påverkad av näringsämnen/organiskt material vid de lokaler som blivit undersökta. Fiskfaunan i systemet är mycket artrikt.

Vamman tillhör Tidans avrinningsområde och ca 2 km från Tidaholms Energi är området Kobonäs - Orleka längs Tidan klassat som riksintresse för naturvård och innefattar området Eldslyckan - Kobonäs som är Natura 2000-område. Området domineras av odlingslandskap, naturbetesmarker och strandmader med en rik och

varierad hävdgynnad flora. Det är en av Tidans mest värdefulla rastnings- och häckningslokaler för framför allt vadare och gäss. I området finns flera fornlämningar så som röjningsrösen och en stensättning.

Den planerade verksamheten bedöms, med anledning av avståndet, inte ha någon större påverkan på ovanstående områden klassade som riksintressen för naturvård och Natura 2000. Konsekvenserna bedöms som små för de närliggande naturområdena.

Statusrapport

Anläggningen uppfördes 2007 och ligger på fastigheten X som bildades via en fastighetsreglering av tidigare fastighet Y. Fastigheten utgjordes innan detta av åkermark och har till stor del arrenderats ut till jordbruk och hästbete av Tidaholms kommun. Utifrån verksamhetens art och lokalisering, historisk användning av fastigheten, befintlig riskbedömning för verksamheten och genomförda geotekniska utredningar tillsammans med fastighetens klassning som ej potentiellt förorenat område, ger vid handen att ytterligare provtagning inte är nödvändig.

INKOMNA YTTRANDEN

Länsstyrelsen i Västra Götalands län

Ställningstagande

Länsstyrelsen tillstyrker att bolaget lämnas tillstånd till

- fortsatt drift av 13 MW samförbränningspanna med förbränning av 46 000 ton avfall per år, inklusive farligt avfall,
- utökad förbränning, mellanlagring och flisning av farligt avfall (impregnerat trä) till ansökta 25 000 ton per år,
- fortsatt drift av biobränslepanna på 4,5 MW och oljepanna på 11,1 MW.

Slutliga villkor föreskrivs i enlighet med bolagets yrkanden, bortsett från revidering och tillägg enligt följande

- Flisning av impregnerat trä ska utföras med teknik som minimerar damning och därmed risken för metallkontaminering av dagvatten.
- Utsläpp av kväveoxider från avfallspannan får, uttryckt som kvävedioxid, som årsmedelvärde inte överskrida 300 mg/Nm³ torr gas vid 6 % O₂.
- Processgränsvärden (dygnsmedelvärden, mg/Nm³ torr gas vid 6 % O₂)

NO _x	400 (enligt sökandes yrkande)
SO ₂	75
CO	250 (enligt sökandes yrkande)
Stoft	15
TOC	15
HCl	15
HF	1

Bedömning

Utsläpp till luft

Punktutsläppet till luft från anläggningen vid ansökt produktion bedöms inte bidra till att någon miljö kvalitetsnorm riskerar att överskridas. Detta talar för att strängare utsläppskrav än vad som redan gäller för verksamheten idag inte är skäligt.

Processgränsvärden

Processgränsvärden ska spegla utsläppsvärden som kan förväntas vid optimal förbränning av endast icke avfallsklassade bränslen, i aktuellt fall fasta, rena biobränslen. Högre halter av svavel, klor och fluor är då inte att förvänta jämfört avfallsförbränning. Inte heller kan utsläppet av TOC och stoft förväntas bli högre än vid avfallsförbränning. Redovisade utsläpp i miljörapport visar också att villkor kan klaras med föreskrivna processgränsvärden i nivå med avfallsgränsvärdena.

NO_x-utsläpp har sökande i tidigare utredningar försölet minska genom reningsteknik (SNCR), utan att lyckas. Ett processgränsvärde som medger förhöjda värden på dygnsbasis (400 mg/Nm³ enligt sökandes yrkande) kan medges då man har visat (miljörapport) att det genomsnittliga årsutsläppet med god marginal

underskrider 300 mg/Nm³ torr gas. Processgränsvärdet bör dock kompletteras med ett sådant villkor på årsbasis.

Processgränsvärde för CO enligt sökandes yrkande är i nivå med vad som brukar föreskrivas liknande anläggningar.

Generellt bedöms strängare processgränsvärden än gällande avfallsgränsvärden inte vara skäligt.

Utsläpp med dagvatten

Bolaget avser mäta hur flisning av impregnerat trä påverkar utsläpp av metaller till dagvatten och därefter vid behov vidta reningsåtgärder. Länsstyrelsen anser att bästa teknik är att undvika damning från början så långt det är möjligt, t.ex. genom användning av lågvarvig flisning eller ännu hellre flisning inomhus, vilket också kan bidra till mindre buller.

Allmänna hänsynsreglerna, bästa teknik

Länsstyrelsen bedömer att bästa teknik används genomgående i alla delar av verksamheten.

Miljöbalkens allmänna hänsynsregler bedöms i övrigt vara uppfyllda. Miljömål
Den utökade avfallsförbränningen bedöms endast ha en liten effekt på möjligheten att uppnå regionala och nationella miljömål. Då avfallet till större del är ett förnyelsebart bränsle är den utökade verksamheten i linje med målet begränsad klimatpåverkan. Med hänsyn tagen till gällande miljömål bör den utökade verksamheten kunna tillåtas.

Miljö- och byggnadsnämnden i Tidaholms kommun

Ställningstagande

Hantering, inklusive lagring, av impregnerat trä som är flisat bör ske på tät yta under tak eller på annat sätt skyddat mot nederbörd.

Bedömning

Tidaholms Energi AB anger i sin ansökan att bränslefraktioner ska lagras på hårdgjorda ytor med möjlighet att stänga utgående dagvatten.

Lakvatten och dagvatten från bränslefraktionerna kommer därmed att ledas orenat ut till recipienten Vamman via dagvattennätet. Impregnerat virke kan innehålla miljögifter som tungmetallerna krom, koppar och arsenik samt det cancerframkallande medlet kreosot. Om virket utsätts för nederbörd under flisning och lagring kan föroreningar lakas ut och ledas via dagvattnet ut till recipienterna.

Recipienten Vamman som tillhör Tidans avrinningsområde bedöms i dagsläget ha god kemisk status exklusive kvicksilver, men det finns risk för att denna status inte kommer att nås till 2015. I avrinningsområdet finns andra källor till miljögifter och tungmetaller, och därmed bör man så långt det är möjligt undvika att belasta recipienterna med ytterligare föroreningar. Det finns en risk att halterna blir förhöjda i och med att man går över till att hantera impregnerat virke på fastigheten X.

Enligt 16 § Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2001:6) om träskyddsbehandling genom tryck- eller vakuumimpregnering ska lagring av impregnerat trä ske helt skyddat från nederbörd, även från sidoinfallande sådan, under tak, presenning, skärmtak eller annat motsvarande skydd. Föreskrifterna gäller för impregneringsverksamheter, och enligt miljö- och byggnadsnämndens bedömning bör detta även tillämpas på annan verksamhet med mellanlagring av avfall av impregnerat virke utifrån miljöbalkens försiktighetsprincip 2 kap 3 §. Detta bör särskilt tillämpas på flisat virke som har större exponeringsyta per vikt än helt virke. Miljö- och byggnadsnämnden gör bedömningen att det är skäligt att anlägga nederbördsskydd över platserna för flisning och lagring av impregnerat virke, med motivering utifrån miljöbalkens försiktighetsprincip att åtgärder bör vidtas i första hand redan innan föroreningar riskerar att uppkomma.

BOLAGETS BEMÖTANDE AV INKOMNA YTTRANDE**Länsstyrelsen**Utsläpp med dagvatten

Länsstyrelsen anser att flisning av impregnerat trä ska utföras med teknik som minimerar damning och därmed risken för metallkontaminering av dagvatten. Att använda sig av lågvarvig flisning är ett enkelt sätt att uppnå detta, som bolaget använder sig av redan idag och avser att fortsätta med. Bolaget accepterar därmed Länsstyrelsens förslag till villkor.

Processgränsvärden*Årsmedelvärde NO_x*

Länsstyrelsen förordar ett tillägg för utsläpp av kväveoxider från avfallspannan, där årsmedelvärdet uttryckt som kvävedioxid, inte får överskrida 300 mg/Nm^3 torr gas vid 6 % O_2 . Bolaget medger att detta sannolikt kan innehållas så länge del utökade tillståndet för impregnerat virke erhålls och accepterar därmed Länsstyrelsens förslag till villkor.

Dygnsmedelvärden

Länsstyrelsen anger endast processgränsvärden för dygnsmedelvärdena och inga avfallsgränsvärden (Kavfall). Processgränsvärdena har även skärpts jämfört med bolagets ansökan gällande SO_2 , stoft, TOC, HCl och HF, då högre halter av dessa ämnen inte förväntas jämfört med avfallsförbränning. Bolaget ser inga problem med denna revidering så länge det utökade tillståndet för impregnerat virke erhålls och accepterar därmed Länsstyrelsens förslag till villkor.

Miljö- och byggnadsnämnden i Tidaholms kommunHantering och lagring

Bolaget accepterar Miljö- och byggnadsnämndens förslag till villkor. Bolaget står fast vid sin bedömning att utsläpp till vatten, i och med ökad flisning, mellanlagring och förbränning av impregnerat trä, endast kan komma att förändras i begränsad omfattning i sin sammansättning. Detta eftersom förändringen snarare innebär en renodling av bränslemixen. Med anledning av förändringen åtar sig ändå bolaget att

fastställa de nya bränslefraktionernas eventuella påverkan på dagvattnet genom återkommande analyser av dagvatten från verksamheten inom ramen för egenkontrollen och att, vid behov, i samråd med tillsynsmyndigheten vidta erforderliga skyddsåtgärder.

Huvudförhandling och syn har hållits i målet den 27 augusti 2015. Vid huvudförhandlingen ändrade bolaget sina yrkanden i flera olika avseenden, bland annat medgavs inte längre miljö- och byggnadsnämndens förslag till villkor avseende lagring och hantering av impregnerat trä.

DOMSKÄL

Tillåtlighet

Ansökan är okontroversiell i den meningen att ingen har riktat någon erinran mot bifall till den. Även mark- och miljödomstolen anser att det inte föreligger något hinder mot bifall med hänsyn till de tillåtlighetsbestämmelser som ska tillämpas målet, samt att miljökonsekvensbeskrivningen kan godkännas.

Bolaget har inte uttryckligen yrkat på en begränsning av den samlade verksamheten utan bara avseende högsta mängd avfall som får förbrännas. Det är en brist. Av ansökan framgår att produktionen av värme och el uppgick till 58 respektive 8 GWh 2011, 65 respektive 5 GWh 2012 och 64 respektive 3 GWh 2013. Vid huvudförhandlingen har bolaget redovisat att anläggningen kommer att producera 65 – 80 GWh värme och 6 – 9 GWh el. Mark- och miljödomstolen anser därför att det ska tydliggöras i tillståndsmeningen att verksamheten omfattar produktion av högst 80 GWh värme och högst 10 GWh el.

Villkor

Bolaget har yrkat att gällande villkor ska fastställas, dock med vissa ändringar, och dessa ska kompletteras med ytterligare några villkor för verksamheten, allt uppdelat på villkor för ”Hela verksamheten”, ”Samförbränningsanläggningen”, ”Biobränslepannan” respektive ”Oljepannan”. Domstolen anser att det saknas skäl

att i domslutet tydliggöra vilka villkor som gällt tidigare, men att den av bolaget föreslagna uppdelningen i övrigt är lämplig, på så sätt som framgår av domslutet.

I fråga om enskilda villkor gör domstolen följande bedömningar i de fall de avviker från vad som yrkats av bolaget eller någon av remissinstanserna.

Buller

Mark- och miljööverdomstolen har slagit fast att användningen av begreppet riktvärde ska utmönstras i villkor som innehåller begränsningsvärden och att ramarna för kontrollen av begränsningsvärden ska anges i villkor. Skälen för detta har utvecklats MÖD 2009: 2 och bekräftats i flera avgöranden därefter.

Bolaget har vid huvudförhandlingen föreslagit att det till bullervillkorets första stycke innehållande begränsningsvärden som inte får överskridas ska fogas ett andra stycke innebärande att bolaget ska vidta åtgärder inom viss angiven tid om angivna begränsningsvärden överskrids. Detta är en villkorskonstruktion som mark- och miljööverdomstolen i dom den 22 juli 2015 i mål M 10659-14 fastslagit är otydlig och som därmed inte ska användas.

Bolaget har i målet framfört att det aldrig förekommit klagomål på buller och att verksamheten är sådan att den med nuvarande avstånd till bostäder inte kommer att ge upphov till buller vid bostäder som är i närheten av föreslagna begränsningsvärden, vilka följer praxis. Mark- och miljödomstolen anser att det vid sådana förhållanden kan ifrågasättas om det föreslagna villkoret behövs. Emellertid kan det inte uteslutas att det i framtiden kan bli aktuellt att planlägga angränsande områden för bostäder varför ett bullervillkor med begränsningsvärden ändå kan vara befogat.

Med hänsyn till ovan nämnda praxis i fråga om villkor med begränsningsvärden ska villkoret kompletteras med uppgift om hur kontrollen ska utföras. Med hänsyn till det begränsade bullerbidraget vid bostäder från verksamheten anser domstolen att det räcker att ange att kontroll ska ske inom ett år efter att domen vunnit laga kraft

och därefter när det skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade bullernivåer samt på begäran av tillsynsmyndigheten.

Kontrollprogram

Mark- och miljödomstolen anser att det är lämpligt att bolaget, i enlighet med sitt yrkande, lämnar in ett förslag till uppdaterat kontrollprogram till tillsynsmyndigheten. Det bör emellertid ske inom tre månader från det att denna dom vunnit laga kraft och inte 5 månader som bolaget föreslagit.

Mätning av vätefluorid (HF)

Mark- och miljödomstolen konstaterar att det av 43 § förordningen (2013:253) om förbränning av avfall följer att mätningar av vätefluorid inte behöver göras kontinuerligt om sådana behandlingssteg används som säkerställer att begränsningsvärdet för utsläpp av vätefluorid följs och utsläpp av vätefluorid i stället mäts periodiskt minst två gånger per år. Bolagets förslag till villkor 23 avseende denna fråga behövs därmed inte och kan utgå.

Avfallsbränslen

Domstolen anser att bolagets förslag att i villkor ge tillsynsmyndigheten rätt att godkänna andra avfallsslag, än de som listas i tabell 1 och 2 i bolagets förslag till villkor 12, lämpligen regleras enbart genom ett bemyndigande och inte direkt i villkoret. Ett bemyndigande ska därmed ges till tillsynsmyndigheten omfattande andra avfallsbränslen, förutom farligt avfall, med liknande egenskaper med avseende på aska och utsläppsvärden som befintliga bränslen.

I fråga om avfallstyper klassade som farligt avfall som tillståndet omfattar anser domstolen att det finns skäl att tydliggöra att tillståndet utöver de av bolaget angivna avfallskoderna även omfattar kod 170903 eftersom det är en kod som ofta används för impregnerat trä.

Med hänsyn till hanteringen och användningen av farligt avfall som bränsle anser domstolen det vara rimligt att i villkor säkerställa att bolaget har kunskap om

avfallets föroreningsinnehåll även om det framkommit att bolaget i dagsläget vidtar regelbundna kontroller.

Lagring av krossat impregnerat trä

Den ansökta verksamheten omfattar krossning och lagring av impregnerat virke. De föroreningar som i första hand är förknippad med hantering av impregnerat virke är metallerna krom, koppar och arsenik vid tryckimpregnering med sk. CCA-preparat och polyaromatiska kolväten (PAH) vid impregnering med kreosot. Till skillnad från bolaget anser domstolen i likhet med miljö- och byggnadsnämnden att den ansökta hanteringen av impregnerat virke kan medföra förorening av det dagvatten som avleds från anläggningen som innebär att ytterligare skyddsåtgärder behövs. Domstolen delar därvid nämndens uppfattning att det inte är lämpligt att lagra krossat impregnerat virke utan nederbördsskydd. Bolaget har vid bemötande av nämndens yttrande godtagit ett sådant krav för att därefter vid huvudförhandlingen hävda att det skulle medföra orimligt höga kostnader eller orsaka allt för stor inskränkning i verksamheten beroende på hur bolaget skulle välja att uppfylla ett sådant krav. Vid huvudförhandlingen har bolaget angett att kravet sannolikt skulle innebära att den lagrade mängden krossat impregnerat virke begränsas på olika sätt.

Domstolen anser att en lämplig avvägning enligt 2 kap. 7 § miljöbalken är att lagring av krossat impregnerat trä tillåts ske utan nederbörsskydd om lagringen inte sker längre tid än en vecka. Eftersom krossningen sker kampanjvis kan bolaget därvid välja att begränsa lagringsutrymmet för sådant farligt avfall till enbart inomhus i tipphallen, eventuellt kompletterat med ett mindre lager under tak, presenning eller motsvarande. Ett villkor (1.8) med denna innebörd ska föreskrivas i enlighet med vad som framgår av domslutet. Motsvarande reglering har även föreskrivits av Mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt som villkor för Kils Energi AB i dom den 7 november 2012 i mål M 6904-11.

Rening av rökgaserna med avseende på väteklorid och dioxiner

Bolaget har vid huvudförhandlingen förklarat att rökgaserna från samförbränningspannan normalt alltid renas genom tillsats av kalk och aktivt kol

oavsett last, samt att tillsatsen av kalk styrs i realtid av uppmätt halt av svaveldioxid medan tillsatsen av aktivt kol styrs utifrån rökgasfläktens varvtal. Domstolen finner att bolaget genom villkor ett (1) är bundet av detta förfaringssätt varför bolagets förslag till villkor 13 (i domslutet angivet som villkor 2.2) kan godtas trots dess vaga formulering om att tillstats ska ske vid behov.

Begränsningsvärden för bibränslepannan och oljepannan

Med hänvisning till vad som angetts ovan under rubriken ”Buller” innebär gällande praxis att riktvärden ska utmönstras i villkor innehållande begränsningsvärden. Bolaget har vid huvudförhandlingen godtagit att de av bolaget föreslagna villkoren med begränsningsvärden avseende bibränslepannan och oljepannan ändras på så sätt att ordet riktvärden utgår för tydliggöra att angivna begränsningsvärden är värden som inte får överskridas. I fråga om kontroll förklarade länsstyrelsen vid huvudförhandlingen att ett intervall på vart tredje år kan vara lämplig omfattning för besiktningsmätningar avseende utsläpp av stoft och kväveoxider till luft från aktuella pannor. Domstolen delar denna uppfattning såvida inte biopannan används mer än 1000 timmar på en eldningssäsong. För detta fall bör årlig besiktningsmätning genomföras.

I fråga om utsläpp av kolmonoxid från bibränslepannan anser domstolen att det föreslagna begränsningsvärdet på 250 mg/Nm³ som dygnsmedelvärde bör kompletteras med att 95 % av timmedelvärdena under ett kalenderår inte får överskrida 500 mg/Nm³. Detta tillägg anser domstolen behövs för att säkerställa att antalet tillfällen med utsläpp av oförbrända kolväten begränsas. Det innebär även att halten av kolmonoxid i rökgasen behöver mätas kontinuerligt. Någon kostnad för sådan utrustning har inte redovisats i målet. Domstolen anser emellertid att det är utrustning som normalt brukar förekomma för den här typen av pannor och att kostnaden inte kan vara så hög att begränsningsvärdet blir oskäligt.

I fråga om villkor avseende utsläpp av svavel till luft från oljepannan konstaterar domstolen att det finns en direkt koppling mellan utsläppt mängd svavel och svavelhalt i den olja som förbränns. Bolaget har uppgett att den för närvarande

använda eldningsolja enligt specifikationerna som mest innehåller 0,05 % (V/V) svavel vilket innebär att villkoret följs med god marginal. Någon ytterligare reglering än den av bolaget förslagna är därmed inte nödvändig.

Uppskjuten fråga

Utsläpp av dagvatten

Det på området uppsamlade regnvattnet avleds via en dagvattenbrunn till en damm strax utanför området och därefter via en dagvattenledning (omkring 1,5 km) till bäcken Vammen som efter ytterligare omkring 2 km mynnar i Tidan. Den befintliga dagvattenbrunnen har inte dimensionerats för att ha en funktion som slamavskiljare.

Som redogörs för ovan under rubriken ”lagring av krossat impregnerat virke” har domstolen erfarenhet från andra liknande verksamheter som talar för att det finns skäl att vidta ytterligare åtgärder i syfte att minska utsläpp av föroreningar från impregnerat trä med dagvatten. Utöver ovan nämnda mål för Kils Energi AB har utredningar av Munkfors Energi AB i mål M 3542-10 vid mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt också tydliggjort att hantering med sönderdelning och lagring av impregnerat trä kan ge upphov till betydande utsläpp av föroreningar med dagvatten. Då det i detta mål saknas tillräckligt underlag för att redan nu ta ställning till vilka skyddsåtgärder som kan vara effektiva att vidta behöver frågan om vilka slutliga villkor som ska gälla för verksamheten i fråga om skyddsåtgärder vid krossning och lagring av impregnerat virke samt begränsning av föroreningar i dagvatten skjutas upp under en provotid på två år. Under provotiden behöver bolaget i samråd med tillsynsmyndigheten och miljö- byggnadsnämnden utreda dels vilka föroreningsnivåer som förekommer i det avledda dagvattnet efter dagvattenbrunnen dels vilka åtgärder som kan anses vara tekniskt, miljömässigt och ekonomiskt skäligen att vidta.

I fråga om behovet av åtgärder anser domstolen att det i det här fallet kan vara rimligt att utgå från att avlett dagvatten i huvudsak inte ska innehålla halter av föroreningar som överstiger de schablonhalter för dagvatten från industrier som anges av Stormtac (www.stormtac.com). Utöver krom, koppar, arsenik respektive

PAH, som det impregnerade virket innehåller är det normalt även relevant att kontrollera och begränsa utsläpp av metallerna bly, kadmium, kvicksilver, nickel och zink samt suspenderande ämnen (susp.) och olja vid avledning av dagvatten från hårdgjorda ytor. I fråga om vilken halt av suspenderande ämnen som bör eftersträvas anser domstolen det vara rimligt att eftersträva att halterna inte ska överskrida 50 mg/l i stället för den schablonhalt på 300 mg/l som anges av Stormtac. Eftersom aktuella metaller samt olja och PAH i viss utsträckning är partikelbundna i dagvatten bör samtliga analyser ske på ofiltrerade prover. I fråga om analys av polyaromatiska kolväten (PAH) härrörande från det kreosotimpregnerade virket bör den ske genom bestämning av så många enskilda ämnen som möjligt, dock minst 16 stycken, dvs analysmetoden PAH16.

Under provotiden kan provtagningen ske som stickprov, dock i enlighet med Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 1990:11) om kontroll av vatten vid ackrediterade laboratorier mm. Bolagets i målet föreslagna placering av provtagningspunkt bedöms vara rimlig, men både provtagningens placering och utformning ska bestämmas i samråd med tillsynsmyndigheten. Målsättningen ska vara att provtagning utförs på ett representativt sätt i strömmande vatten från området efter, eller i, dagvattenbrunnen.

För att få tillräckligt underlag för bedömning av hur förekomsten av föroreningar i dagvattnet varierar med årstid och verksamhet, samt behovet av åtgärder, anser domstolen att mätning av föroreningar i dagvattnet bör ske åtminstone en (1) gång per månad i fråga om metaller och susp. och en gång per kvartal i fråga om olja i vatten och PAH (PAH16 eller motsvarande).

Utredningen ska i fråga om möjliga åtgärder utföras förutsättningslöst. Domstolen anser dock att den åtminstone behöver omfatta följande.

- krossning av impregnerat virke inomhus eller på annat sätt så att damning begränsas utöver att lågvarvig kross används,
- regelbunden mekanisk uppsamling flis och damm från hårdgjorda ytor utomhus på området,

- avskiljning av flis och andra partiklar från det från området uppsamlade dagvattnet genom införande av tillräckligt dimensionerad slamavskiljare eller damm,
- säkerställande av att allt dagvatten från områden utomhus där bränslefraktioner hanteras och lagras samlas upp och avleds via dagvattenledningar.

Bolaget ska redovisa resultatet av utredningen till mark- och miljödomstolen senast två år efter att domen vunnit laga kraft samt ange vilka eventuella ytterligare åtgärder i syfte att begränsa utsläppet av föroreningar till dagvatten som bolaget åtar sig att genomföra och vilka utsläppsnivåer av olika föroreningar som bolaget, i förekommande fall, åtar sig att innehålla. Redovisningen behöver även innehålla underlag avseende möjligheterna att föreskriva begränsningsvärden och, i förekommande fall, till vilka nivåer. Om bolaget anser det rimligt med hänsyn till möjliga åtgärder är det inget som hindrar att redovisningen inges tidigare än två år efter att domen vunnit laga kraft.

Övriga frågor

Domstolens bedömning i övriga frågor framgår av domslutet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV425)

Överklagande senast den 17 november 2015.

Ove Järholm

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Ove Järholm, ordförande, och tekniska rådet Gunnar Barrefors samt de särskilda ledamöterna Håkan Falck och Dan Löfving.